

BEYOND THE LABEL

Werkvormen voor dialoog over stigma
voor hulpverleners

WAT DOET BEYOND THE LABEL

BEYOND
THE
LABEL

- Bewustwording creëren van de invloed van (de eigen) opvattingen en houdingen ten opzichte van mensen met een psychische aandoening.
- Het presenteren van oplossingsgerichte benaderingen.
- Ondersteuning van hulpverleners bij hun inspanningen om stigmatisering, vooroordelen en discriminatie te bestrijden.
- Alle materialen: www.phrenos.nl/toolkit-destigmatisering

BASISREGELS

BEYOND THE LABEL

- Respecteer vertrouwelijkheid, of het nu om persoonlijke zaken, je werk of observaties vanuit je werk gaat
- Laat elkaar uitpraten
- Deelnemers worden gestimuleerd om ideeën uit te wisselen, maar dit is vrijwillig
- Deelnemers worden gestimuleerd om verschillen in mening te uiten
- Praat vanuit je zelf/ik
- Luister actief naar andere

**BEYOND
THE
LABEL**

WAT IS STIGMA

- Een complex idee dat betrekking heeft op houding, gevoelens en gedrag
- Een woord dat verwijst naar een krachtig negatief stempel dat iemand krijgt. Op basis van bepaalde eigenschappen, beperkingen of stoornissen wordt iemand van “normale” mensen onderscheiden. Het “verschil” wordt beschouwd als onwenselijk of beschamend en dat kan tot gevolg hebben dat mensen een negatieve houding aannemen of negatief reageren (vooroordelen en discriminatie) op een ander persoon

BEYOND
THE
LABEL

WAT IS DISCRIMINATIE

Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen, door iemand werk, huisvesting, accommodatie of andere diensten te ontzeggen op basis van iemands ras, huidskleur, politieke overtuiging, cultuur, etnische achtergrond, burgerlijke staat, seksuele voorkeur, handicap, leeftijd, sekse of economische situatie enzovoort. Het kan heimelijk, systematisch, opzettelijk of onopzettelijk gebeuren. Een daad van discriminatie is een schending van mensenrechten van het individu en mag vervolgd worden op basis van Artikel 1 van de Nederlandse Grondwet.

BEYOND
THE
LABEL

GELAAGDHEID VAN STIGMATISERING

BEYOND
THE
LABEL

1+1=3, 4, 5 OF...

Mensen die stigmatisering ervaren als gevolg van hun psychische aandoening, kunnen geconfronteerd worden met andere vooroordelen en discriminatie op basis van hun...

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

GELAAGDHEID VAN STIGMATISERING

BEYOND
THE
LABEL

Etnische achtergrond

Ras

Religie

Seksuele voorkeur

Zichtbare of onzichtbare
handicap/beperking

Sekse

Economische status

Leeftijd

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

GEVOLGEN VAN STIGMATISERING

BEYOND
THE
LABEL

Vooroordelen
en discriminatie

Depressie

Sociaal
isolement

Zelfstigma

Geen hulp
zoeken

Zelfmoord

Hoop op
herstel
verliezen

Armoede

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

WOORDEN KUNNEN PIJN DOEN

BEYOND
THE
LABEL

“De grenzen
van mijn taal...
zijn de grenzen
van mijn wereld”

- Ludwig Wittgenstein (1963)

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

BEKENDE MENSEN MET EEN PSYCHISCHE AANDOENING

BEYOND
THE
LABEL

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

BN'ERS MET EEN PSYCHISCHE AANDOENING

BEYOND
THE
LABEL

★ Karin Bloemen	★ Herman Brood
★ Stefan Groothuis	★ Antonie Kamerling
★ Marjon de Hond	★ Joost Zwagerman
★ Najib Amhali	★ Marly van der Velden
★ Heleen van Royen	★ Leontien van Moorsel
★ Linda van Dyck	★ Maarten van Rossum
★ Giel Beelen	★ Vincent van Gogh
★ Jules Deelder	★ René van der Gijp

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

DE ANDERE KANT VAN HET VERHAAL

PROBLEEM

Leven/zelf

LEVEN/ZELF

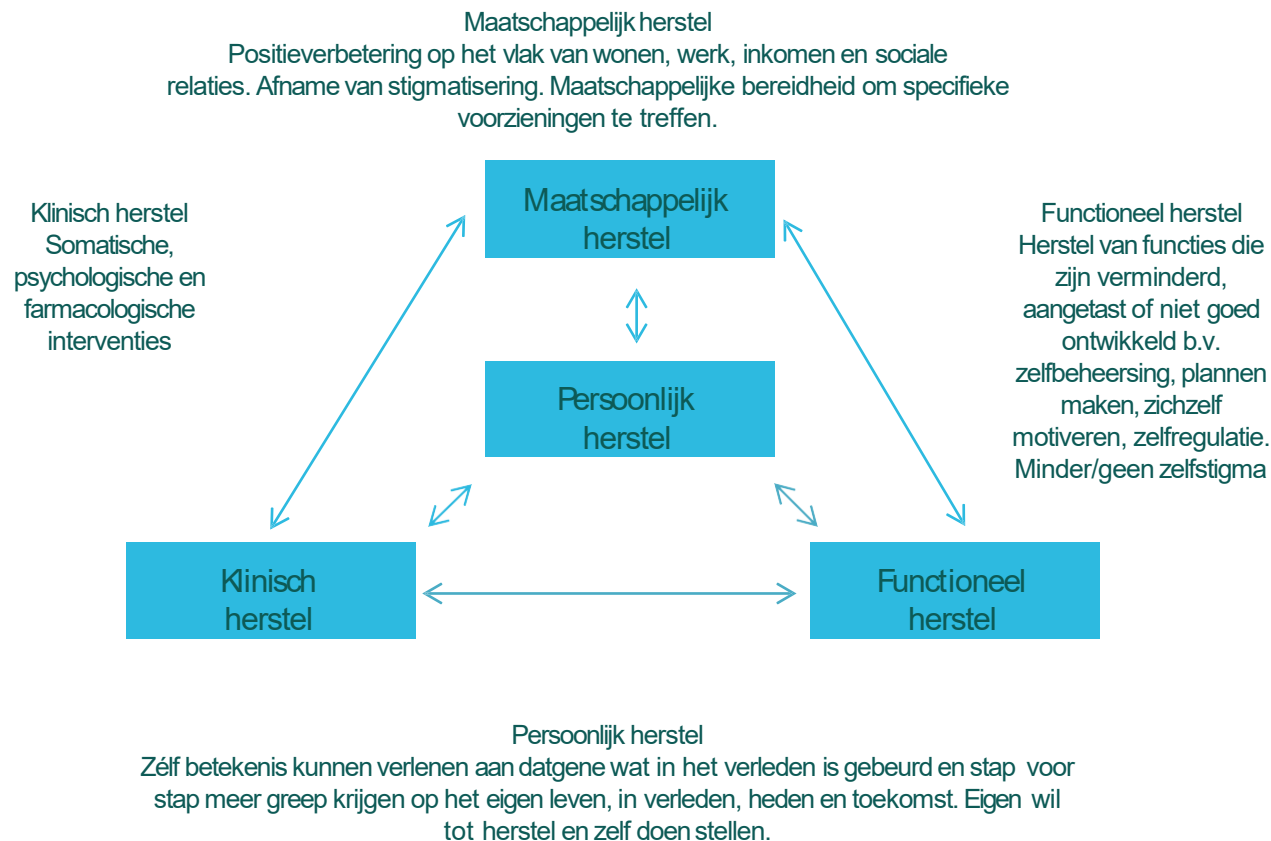
(De andere kant van het verhaal)

PROBLEEM

**BEYOND
THE
LABEL**

MODEL UIT DE HERSTELBEWEGING

BEYOND
THE
LABEL

Werkvormen voor dialoog over stigma voor hulpverleners

SOCIALE CONTEXT

BEYOND
THE
LABEL

STIGMATISERING UIT BANNEN

- Leef je in, ga eens in de schoenen staan van iemand die wordt gestigmatiseerd
- Let op je taalgebruik/ kies je woorden zorgvuldig
- Controleer media en spreek je kritisch uit over stigmatiserend materiaal
- Reageer direct op stigmatiserend materiaal door een bericht te sturen naar de redactie
- Spreek je tegenover vrienden, familie en collega's uit over stigmatisering

BEYOND
THE
LABEL

2

STIGMATISERING UIT BANNEN

- Wees je bewust van je eigen houding en oordelen en sta open voor feedback hierover
- Steun organisaties die stigmatisering bestrijden. Doe mee aan hun campagnes
- Vervang mythen en misvattingen door feitelijke informatie. Werk aan normalisering, versterk 'continuüm beliefs'
- Organiseer voorlichting en educatie rond ervaringsverhalen, gebaseerd op de kracht van persoonlijke herstelverhalen en persoonlijk contact

BEYOND
THE
LABEL

3

STIGMATISERING UIT BANNEN

- Bied concrete handvatten wat mensen wél kunnen doen
- Geef een voortrekkersrol aan ervaringsdeskundigen
- Werk lokaal (gemeenten, buurthuizen, verenigingen, werkvloer) en gericht op duurzaam inbedding

BEYOND
THE
LABEL

WAT IS STIGMATISERING

“Stigmatisering is een proces waarin een groep personen negatief wordt gelabeld, veroordeeld en uitgesloten. Dit gebeurt op grond van gemeenschappelijke, afwijkende kenmerken en/of gedragingen die angst of afkeer oproepen. Degenen met de psychische aandoening worden hiervoor verantwoordelijk gehouden. Vaak is sprake van overdrijving”

BEYOND
THE
LABEL

Materialen

Alle materialen van Beyond the Label vind je in de toolkit destigmatisering op de website van Phrenos:

www.phrenos.nl/toolkit-destigmatisering